

Hvis jeg faller

Jan Grue

Hvis jeg faller: en beretning om usynlig arbeid

Oslo: Gyldendal, 2021

181 s.

ISBN 978-82-05-55364-4

Michael 2021; 18: 509–10.

Jan Grue (f. 1981) er en meget produktiv forfatter i mange litterære sjangre, barnebøker, noveller og essays foruten fagbøker om kroppsspråk og analysestrategier i akademisk arbeid. Han har en doktorgrad i språkvitenskap, har vært professor i kvalitativ metode ved Institutt for spesialpedagogikk og arbeider nå ved Institutt for sosiologi og samfunnsgeografi, Universitetet i Oslo.

For sin bok *Jeg lever et liv som ligner deres* (2018) ble han nominert til Nordisk råds litteraturpris og fikk Kritikerprisen for beste sakprosa-bok. I 2021 fikk han Stiftelsen Fritt Ords Pris for sine sterke og kritiske bidrag til å belyse samfunnssituasjonen og ytringskulturen for funksjonshemmede i Norge.

Boken *Hvis jeg faller* fortsetter fortellingen om hvorledes det er å leve med en funksjonshemming fra innsiden, i denne sammenheng en muskelsykdom med oppmerksomhet på dagligliv – hva som kreves av ekstraarbeid og planlegging for å leve et helt vanlig liv med jobb, hustru og barn.

Den skildrer med et rikt språk og med mange litterære referanser et liv som andre ser utenfra som noe han mestrer med bravur, men som krever stadig nye og omhyggelige strategier for å leve opp til samfunnets og egne

forventninger om å være en vellykket funksjonshemmet – noe han utvilsomt er etter alle vanlige mål.

Underveis får vi historiske tilbakeblikk på hvordan begreper og samfunnets syn på hva vi i dag kaller *funksjonshemming* har utviklet seg. Han belyser med eksempler fra eget liv dreiningen fra å betrakte dette som et individuelt lyte til at samfunnet ikke legger til rette for at alle kan leve et «normalt» liv. Leserne kan lære meget om sin samtid og hvorledes språket og benevelser fanger og begrenser tanken på de forskjellige typer funksjonshemninger vi møter i medisinen. Vi ser hindrene og ikke mulighetene. I mitt studium, som riktignok ligger meget langt tilbake, kan jeg ikke huske vi lærte hverken om mestring eller tilrettelegging. Ved å skildre dagliglivet på en nær og gjenkjennelig måte får han leserne til erkjennelse av den ekstra innsats som kreves og sårbarheten som ligger bak.

Boken er lettlest, spennende og språklig korthugget, gir leseglede og belønning ved at man oppdager innsikt og sammenhenger som man burde ha funnet ut av selv. Den har også ellers fått glimrende anmeldelser og anbefales på det varmeste

Arvid Heiberg
arvhei@ous-hf.no

Arvid Heiberg er professor emeritus og overlege i medisinsk genetikk ved Oslo universitetssykehus.